

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) féleml. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1, (Független Kisgazdapárt helyiségénél) féleml. Telefonsz.: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Méltó válasz

Alig néhány nappal azután, hogy Acheson amerikai külügyminiszter a „totális diplomácia” szükségességéről beszélt, felfegyverzett amerikai repülőgépek hatoltak be a Szovjetunió légterébe és ott az amerikai sajtó beismerése szerint is, felderítést, vagyis nyíltan ellenséges, provokációs cselekményt hajtott végre. A Szovjetunió határainak őrök méltó választ adtak a határsértésre: elűzték az ellenséges gépet, amely előzőleg még tüzet is nyitott a szovjet vadászgépekre.

A szovjet kormány erősen megvetette az ellenséges, provokációs cselekményt, amelyet egyetlen ország sem hagyhatott volna szó nélkül szuverenitásának, területi sérthetlenségének és nemzeti biztonságának súlyos sérelme nélkül. A példátlan provokáció felbujtói, az amerikai imperialista vezetőkörök először hallgatásba burkolóztak, majd olyan választ adtak, amely a ködösítő mellébeszélések és a további provokálásnak a hitleri fasiszta módszerekre emlékeztető sajátos keveréke.

Az amerikai válasz alkalmas arra, hogy azoknak a személynéknél, akik a nemzetközi helyzetet, a béke és a háború erőinek szembenállását illetően, akik eddig talán hajlamosak voltak a legeszkélyebb jóhiszeműséget is feltételezni az imperialisták részéről. A világ igazságszerető és lélekös közvéleménye előtt nyíltan feltárul az amerikai jegyzékből az Acheson-féle „totális diplomácia” lényege: a semmilyen eszköztől vissza nem riadó erőszak politikája, amely cselekedeteiben leplezetlenül agresszív szavaiban pedig szemérmelmentül hazug.

Aki a libavai provokáció óta figyelemmel kíséri az eseményeket és a dollárszoldos nyugati sajtónak az esettel kapcsolatos kommentárjait, könnyen felismerheti az imperialisták igazi szándékait, politikájuk általánosan kihívó jellegét. Az elvezetett repülőgép keresésének ügyén ugyanis az amerikaiak valóságilag megszállták Dániát, nyomást akartak gyakorolni a „semleges” Svédországra és mindenképpől meg akarták gyorsítani a marshallizált országok és az Atlanti Egyezmény tagállamainak háborús készülődését. Nyilván kísérleti léggömbnek is szánták az incidenst, amelynek nemzetközi visszhangján, akarták lemérni tervezett további agressziók várható hatását. Ez a visszhang mindenestre gondolkodásra készítheti a háborús uszítás boszorkánykonyhájának méregkeverőit. A szabadságukat kivívott, függetlenségüket őrző demokratikus országok népei megvetéssel fogadták a kihívást és hangot adtak elszánt akaratuknak, hogy még éberebben szállnak szembe a háborús uszítás és provokáció minden formájával. De kedvezőtlen volt a visszhang a háborúra spekuláló

A békéért vívott harc a világ valamennyi népének ügye

Moszkva: A Pravda new-yorki tudósítója beszélgetett Paul Robensonnal az amerikai Egyesült Államok békemozgalmáról.

— Az USA-ban különleges felelősség hárul mindazokra, akik a békéért és demokráciáért harcolnak — mondotta Robeson. Nemcsak a háborús uszítókat kell leplezniük, de szervezeten szembe is kell szállniuk a háborús uszítóknak bünsz tevékenységével. Ennek az ellenállásnak olyannak kell lennie, hogy hosszú időre biztosíthassa az amerikai nép számára az együttműködést és barátságot a többi néppel és különösen a Szovjetunióval.

A megfélemlítés, az üldözés és terror ellenére a legkülönfélébb politikai meggyőződésű hitvallású és társadalmi réteghez tartozó emberek szállnak síkra a béke mellett. Elítélik a fegyverkezési versenyt, a barbár atomfegyver előkészítését és követelik a szovjet-amerikai kapcsolatok békés rendezését.

Mély meggyőződésem — mondotta befejezőleg, hogy a béke-mozgalom oszthatatlan. A békéért vívott harc a világ valamennyi népének ügye. Erőnk az egységben a szervezethez és abban az elkötelezettségben rejlik, hogy megvédjük a békét és szétzúzzuk az új háború uszítóinak galád terveit.

FINNSORSZÁGBAN MEGINDULT A BÉKE-ALÁÍRÁSOK GYŰJTÉSE

A demokratikus sajtó jelentést közli a Béke Hívei Világkongresszusa állandó bizottsága felhívásával kapcsolatos finnországi aláírásgyűjtő mozgalomról. A felhívást elsőnek Kakkonen miniszterelnök írta alá. A Tvoškansan Sanomat vezetőcikkében megjegyzi: a jobboldali szociáldemokraták és a reakciós burzsoázia minden kísérlete ellenére, hogy a Kekkonen-kormányt az amerikai karaktérik vezetőjeként használja fel, a kormány a finn nép széles tömegeinek nyomására, amelyek a béke ügyét védik, nem tartotta lebecsülésnek, hogy kivülmaradjon a béke híveinek mozgalma.

BEKEGYŰLÉS BERLINBEN

Berlin: Grotewohl miniszterelnök nyitotta meg pénteken a berlini Operában a Német Demokratikus Nőszövetség (DFD) III. kongresszusát. Utána Elly Smidt a DFD elnöke mondott beszédet, majd Kovrigins, a Szovjetunió h. egészségügyi minisztere tolmácsolta a szovjet nők üdvözlését.

Szombat délután, a DFD hatalmas bekegyűlést tartott a berlini August Bebel-téren. Elly Smidt viharos tetszésnyilvánítás közben jelentette ki, hogy a német nők már megtanulták, hogyan kell a békéért harcolni. Megfogadják, hogy szorosabban együttműködnek és összejáratnak.

Utána Klavdija Zlobina szovjet mérnök nő beszélt. Hangsúlyozta, hogy a haladó emberiség békeküzdelmével keresztülvizsgálja az angol-amerikai imperialisták terveit. A Szovjetunió barátságára törekszik minden néppel és minden elkövet a háború megakadályozására. Nagy tetszésnyilvánítás fogadta Fűréd Sándorné, magyar küldött

beszédét, aki elmondta, hogy az új Magyarország az urak országából a dolgozók országává lett. A magyar nép élete az elmúlt öt esztendőben nagy fordulatot ment át

12 EZER FŐLÉ EMELKEDETT A LONDONI KIKÖTŐ SZTRÁJKOLÓ MUNKÁSAINAK SZÁMA

London: A szállítómunkások szakszervezete vezetőségének teljes elutasító magatartása jelentékenyen elmérgesítette és súlyosbította a londoni kikötő-sztrájkot. A sztrájkoló munkások száma hétfőn reggel 12.480-

re emelkedett. 60 hajón teljesen megbénult a munka.

A hétfő délelőtti órákban a kikötőmunkások gyűlése elhatározta, hogy továbbra is rendíthetetlenül támogatja a szakszervezetből kizárt társait és harcot folytatnak a végső győzelemig.

A jobboldali Daily Mail szerint a sztrájk élethálójárc a reakciós Deakin és a kikötőmunkások bizottsága között. A Manchester Guardian szerint Deakin magatartása azt mutatja, hogy a szakszervezet vezetősége a munkáttatók pártjára állt.

Világszerte helyeslés kíséri a szovjet kormány határozott válaszát a libavai provokáció ügyében

Moszkva: A világsajtó vezető helyen foglalkozik a libavai ostromba amerikai provokáció újabb fejleményével az amerikai kormány jegyzékével és a szovjet kormány válaszával.

A Novoje Vremja az „Amerika, kalandorok leleplezett provokációja” c. vezércikkében megállapítja, hogy az amerikai katonai repülőgépek a Szovjetunió határai ellen intézett merénylete számdékos és rosszízű volt. A lap rámutat, hogyha a washingtoni kormánykörök a nemzetközi jog elemi szabályait és más államok szuverenitását valóban tisztelnék akkor a tények elismerése után szigorúan meg kellene büntetniük azokat, akik az amerikai repülőket erre a bűncselekményre felbujították. E helyett az amerikai hatóságok igyekeznek a nyomokat eltüntetni. A cikk foglalkozik az azzal a nyomorúságos szereppel, amely a provokációval kapcsolatban Dániának és Svédországnak jutott.

London: A Times megállapítja, hogy az amerikai jegyzék homályos. Nem közli a repülőgép küldetésének célját és útirányát és határozatlan az állapítja, hogy a gép nem repült szovjet terület fölé, amiből a jegyzék rem árulja el, hogy mely okok zárják ki nyilvánvalóan a tévedést, vagy az útiránytörést.

A Daily Worker azt írja, hogy

az amerikai jegyzék egyetlen bizonyítékkal sem támogatja az USA állításait, hanem csak azt, hogy az amerikaiak fokozni akarják a háborús feszültséget, és zavarni akarják az erősödő béke-mozgalom. A lap egy másik cikkében idézi a New-Orleans Item c. lapot, amely a következőket írja: „Howard Seechafnak az eltűnt gép pilótájának felesége kijelentette a lap munkatársa előtt, hogy nemrégiben levelet kapott férjétől, aki közölte vele: „nemsokára titkos küldetésre repülök és az ügy ügy roppant izgalom”. Az eltűnt pilóta édesanyja közölte a lap munkatársaival, hogy fia nemcsak repülő volt; hanem a washingtoni haditengerészeti hírszerző iskolában különös kiképzést is nyert.

News Week c. lap megállapítja, hogy: „A gép igazi feladata bizonyára felderítés volt, mégpedig minden valószínűség szerint szovjet terület fölött.”

Páris: A Ce Soir megállapítja, hogy az amerikai jegyzék nagy zavarról tesz tanúságot: „8 napi gondolkodás után elvárhatjuk volna, hogy az amerikaiak valamivel hitehetőbb magyarázatot találjanak” — írja gúnyosan a lap.

Az Humanité hangsúlyozza: „Az amerikaiak elfelejtik megemlíteni, hogy a bombázó repülőgép a Balti tenger olyan pontján

jár, ahol semmi keresnivalója nem volt. A skandináv lapoknak van igazuk melyek szerint az amerikai bombázó küldetésében volt szovjet terület feletti és még a szovjet repülőgépekkel történő találkozása közben is érinkezésben állt wiesdbergi főhadiszállással.

Varsó: A Tribuna Ludu megállapítja, hogy az amerikai jegyzék szövetség szerző teljes mértékben magukévá tették a liberális elődeik stílusát és módszereit.

Az a hatalmas felháborodási hullám, amely a nemzetközi jognak ezzel a nyílt megszegésével kapcsolatban magával ragadta az európai országok közvéleményét, új összhangzást adott a békevédelmi mozgalom fejlődésének. Az a nyugalom, méltóság és saját erő tudata, ahogy a Szovjetunió a provokációra válaszolt, még nagyobb megnyugvást öntött a béke-keér harcolók százmillióinak szívébe.

Bukarest: A lapok bő magyarázatokat fűznek a szovjet kormányhoz az USA jegyzékére adott válaszához. A Scantela „Az óceánon új kalandorok nem menekülhetnek meg a felelősségrevonás elől” c. cikkében írja: „Ennek a kategorikus figyelmeztetésnek tanulságul kell szolgálni az óceánonútl gangszterek számára, akik már nem tűröztetik magukat agresszív örekvésükben”. Stockholm: Még a mar-

trósztrázerek és tábornokok számára a saját — véleményünk szerint jól preparált — közvéleményükben is. A jobboldali nyugati sajtó, nem egy amerikai lap is, kénytelen volt elismerni, hogy a repülőgép erőszakos felderítést hajtott végre szovjet terület fölött, radar-készülékkel volt felszerelve és rádióösszeköttetésben állott a nyugatnémetországi amerikai főparancsnoksággal.

A nyugati haladó sajtó pedig az igazsághoz híven rámutat a

provokáció hátterére. A new-yorki Daily Worker az amerikai vezérkar „undorító aritmetikai számításáról” ír és megállapítja: tíz amerikai pilóta életét áldozták fel, hogy 588 millió dollárral omeljenek a katonai kiadásokra előirányzott összegeket. Bizonyára széles visszhangra talált a lapnak az amerikai néphez intézett felhívása, hogy tiltakozzék a háborús uszító klikkjének politikája ellen, amely kész arra, hogy nemcsak tíz amerikai pilóta életével, hanem százmilliók

életével kereskedjen a hadimegrendelések érdekében.

A szovjet kormány éppen úgy, mint a fegyveres határsértésre, az amerikai jegyzékre is méltó választ adott. A válaszegyzék a legnagyobb nyomatékkal hangsúlyozza, hogy a Szovjetunió határai sérthetetlenek és az amerikai jegyzéket arra irányuló kísérletnek bélyegzi, hogy az amerikai kormány kitérjen a felelőségre elöl a nemzetközi jog durva megsértése miatt. A jegyzékválaszt az igazság meggyőző

erejével tárja a világ elé az imperialista provokátorok szemérmelenségét és a Szovjetunió következetes, határozott békepolitikáját. Az amerikai „totális diplomácia” cselekedetével és szavaival egyaránt önmagát leplezi le pőrén megmutatja politikájának támadó jellegét míg a másik oldalon a jog és az igazság száll szembe a kihívással a békeszerető százmillióknak az a szilárd elhatározása, hogy még inkább fokozzák erőfeszítésüket a béke megvédésére.

shallalát, sved lapok sem tudják elítélteni zavarukat az amerikai jegyzék ellentmondásával kapcsolatban. A Ny Dag c. lap címei a következők: „Repülőerőd, nem pedig privater mintájú repülőgép fényképezte a szovjet határt” és „Bizton őrzik a szovjet határokat sérthetlenségig”.

Koppenhága: A koppen-

hágma lapok bő leírásában is merítnek a szovjet választójegyzéket. A Land og Folk c. lap hangolja, hogy a válasz pontosan meghatározza, ki viseli a felelősséget a provokációért és az amerikai pilóták pusztulásáért.

Washington: Acheson külügyminiszter sajtófogadáson nyilatkozott az új szovjet jegyzékről.

Acheson megemlékezése azóta a kórhalmányokat, amelyeket az amerikai jegyzék tartalmazott.

A TASZS-iroda Budapest-ről kelekezett jelentése beszámol a magyar lapoknak a libavai provokációról tett megállapításairól. A jelentés bő kivonatban idézi a Szabad Nép és a Népszava cikkeit.

A Tito-banda új rabszolga-törvénnyel akarja munkára kényszeríteni az elkeseredett dolgozókat

Moszkva: A „Szocialista Jugoszláviáról” c. lap közli Aszim Alinodzsis cikkét, amelyben beszámol a jugoszláv tömegek harcáról a Tito-kükk néppellenes törvényei ellen.

A Jugoszláviából érkező hírek szerint a munkáosztrájk harcának hatásos módja a munkások elhagyása — írja. Százszázalékos sztrájk meg Titóék üzeméből és bányáiból. Csupán Szerbiában az elmúlt év tíz hónapja alatt 628 ezer ember sztrájkolt meg. Hasonló a helyzet a többi köztársaságokban is.

Jugoszlávia fasiszta vezetői már beállták, hogy nem segít rajtuk a fasiszta Gestapo terror sem. A Tito-banda most arra kényszerült, hogy egy úgynevezett „rendelet” adjon ki a munkások „stabilizációjáról”. A fasiszta rendelet értelmében munkaviszonyt Jugoszláviában mostmár csak írásbeli szerződés alapján lehet létesíteni. Kiderítés nyilatkozata szerint köcsörtelen harcot kell folytatni azok ellen, akik elhagyják munkahelyüket. Mindennek ellenére, azonban Ti-

tóknak az az igyekezete, hogy átalakítsák a munkásokat az üzemekben, teljes kudarcot vallott.

A TRIESTI KÉRDÉS MEGOLDÁSA: A BEKESZTERZŐDÉS ALKALMAZÁSA

Róma: A triest-i szabad terület dolgozóinak munkakamara felhívására szombaton félórás általános sztrájkot tartottak az erőszakoskodások ellen, amelyeket a jugoszláv hatóságok követtek el a B. övezetben a Titóék által megrendezett úgynevezett választások alatt és után.

Az olasz képviselőházban már pénteken kezdődött az általános külpolitikai vita, amelynek középpontjában a triest-i kérdés áll.

Pietro Nenni, az olasz szocialista párt főtitkára, nagy beszédében ismertette a külügyi vita során a triest-i kérdés leghelyesebb megoldása a békeszerződés rendelkezéseinek alkalmazása. Kormányzó kinevezése a szabad te-

ritület egységének helyreállítása és minden külföldi megszálló csapat visszavonása.

Az Unita, az Olasz Kommunista Párt központi lapja megállapítja, nincs más lehetőség az olasz érdekek szempontjából, mint a szabad terület egységének helyreállítása a békeszerződés rendelkezéseinek értelmében.

HAINAN LAKOSSÁGA ÖRÖM TUZEKKEK FOGADTA A FELSZABADÍTÓKAT

Hainan: Hainan lakossága kitörő örömmel és lelkesedéssel fogadta a néphadsereg csapatait, amelyek felszabadították Heitan és Csingmai városokat és a tengerparttól mintegy 50 kilométerre fekvő Paise város közepébe értek. Ezt a várost a Uainan-szigeti partizánok már régebben felszabadították. Paise város lakossága tüzijátékkal, örömtüzekkel, népi táncok és énekek bemutatásával fogadta a felszabadító katonákat.

A MEFESZ konferenciája

Az egyetemek és főiskolák tanuló ifjúságának képviselői vasárnap délelőtti országos egyetemista tanácskozásra ütek össze a tudományegyetem jogi karán.

Szabó Károly, a MEFESZ főtitkára előjában elmondta, hogy a MEFESZ intézőbizottsága azért hívta össze országos egyetemista tanácskozást, hogy a párt központi vezetőségének a VKM-mel kapcsolatos határozata után a MEFESZ munkájának eredményeit és hibáit is megvitassák. Ennek a tanácskozásnak újabb nagy lendületet kell adnia az egységes ifjúsági szervezet előkészítéséhez az egyetemen.

Nyilas József, a közgazdasági egyetem hallgatója rámutatott, hogy a VKM mulasztásának következtében nagyfokú lemorzsolódás volt az egyetemen. A munkák és dolgozó paraszti származású fiatalok kolégiumban való elhelyezkedését bürokratikus ügykezeléssel hátráltatták, a felvételi vizsgákat rosszul készítették elő, hogy az egyetemre kerülő munkások szegény paraszti fiatalok közül sokan elkedvetlenedtek és abbahagyták tanulmányukat. A Párt központi Vezetőségének a VKM munkájára vonatkozó határozata azonban fordulópontot jelent.

Medgyesi József építész-kari hallgató és Hegedűs István pécsi MEFESZ-titkár példák sorozatával világított meg, milyen aknamunkát végeztek a reakció a köznevelés területén.

Mód Aladár a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének nevében üdvözölte a tanácskozás résztvevőit. Hangsúlyozta, hogy a központi vezetőségnek a VKM munkájával kapcsolatos határozata és az egységes ifjúsági szervezet megteremtése két olyan kérdés, amely szorosan összefügg egymással. Ebben a VKM-mel kapcsolatos határozatból győződhetnek meg az egyetemi hallgatók arról, milyen nagy jelentősége van az egységes ifjúsági szervezetnek.

A határozat rávilágít arra, mi volt a célja az ellenségnek a köznevelés területén: kizárni az egyetemekről a munkások és dolgozó paraszti ifjúságot. Szembefordítani az értelmiségi vagy kispol-

gári származású tanulókat a munkásfiatlokkal, szak-déket tanúsítani az értelmiség és a munkásság között, végső fokon pedig az egész egyetemi ifjúságot szembefordítani a szocializmust építő népi demokráciával.

— Ennek a kártevő munkának az egyetemeken való jelenlétét a MEFESZ szervezettel nem vették észre, vagy nem mutatták rá idejében és ennek az oka, hogy az egyetem MEFESZ szervezetei bizonyos mértékben elszigetelődtek a Párttól.

— Az egységes ifjúsági szervezet megalakulásának éppen ez az elvi és döntő gyakorlati jelentősége az egyetemi munka megújítására. Ebben a párttal való közvetlen kapcsolat, a munkásifjúsággal egy szervezetben végzendő közös munka tanítja majd meg egyetemi ifjúságunkat arra, hogy kiküszöbölje a jelenlegi hibákat és megújítsa a munkát.

A reakció igyekszik minden rendelkezésére álló módon akadályokat gördíteni az új értelmiség megteremtése felé. Most már nem nyíltan száll velünk szembe, hanem jelzavainkat átvéve leplezi magát. Az, hogy az ellenség ilyen módszereket kényszerül alkalmazni, a mi erőnk és az ölgyengeségüket jelenti.

Az egységes ifjúsági szervezet létrehozása azt jelenti majd, hogy a magyar ifjúság — sorában az egyetemi ifjúság — megértette Rákosi Mátyás tanítását, akinél többet a magyar történelemben soha senki sem tett a magyar ifjúságért, aki államférfiúi bölcseséggel, szerető gondoskodással segít a magyar ifjúság minden lépését a boldog jövő felé.

Mód Aladár szavai fergeletes taps fogadta s a jelenlevők hozzászólásai, viharos lelkesedéssel éltek a magyar ifjúság szervezeti vezetőjé, bölcs paritójá, Rákosi Mátyás.

Trencsényi Waldapfel Imre, a VKM ügyosztályának vezetője szólalt fel ezután. Hangsúlyozta, hogy a minisztérium csak akkor végezhet jó munkát, ha meghaladja az ifjúság véleményét, kívánalmait. Az új egységes ifjúsági szervezet szilárd alapja lesz ennek az együttműködésnek.

Szabó Károly, a MEFESZ főtitkára válaszul ezután az elhangzott felszólalásokra, majd a tanácskozás Gosztonyi János zárószavaival ért véget.

„A tartós békéért népi demokráciáért” értekezlete

Bukarest: Az olvasók bevonásával tartott rendkívül érdekes és tanulságos szerkesztőségi értekezletet a román munkáspárt bukaresti szervező bizottsága rendezésében a kommunista és munkáspártok tájékoztató irodájának hetilapja, a „Tartós békéért, népi demokráciáért”. A munkások és értelmiségi dolgozók tömeges megjelenésével hangsúlyozták, hogy megértették az értekezlet rendkívüli fontosságát és jelentőségét.

Megnyitó beszédében Oproiu Vasile, a Román Munkáspárt bukaresti szervező bizottságának titkára, felhívta az értekezlet résztvevőit, hogy mutassanak rá azokra a tanulságokra, amelyeket a hetilap olvasásával szereztek és tegyenek javaslatokat, könnyítések és támogatások a szerkesztőség munkáját.

A megnyitóbeszéd után Pierre Hentges röviden vázolta a hetilap munkáját. Az itt megjelenő olyan újság olvasótáborát képviselik — mondotta, — amely 14 nyelven jelenik meg és amelyet egyaránt olvas a marsillei kikötő dokkmunkása és a sanghai szövómunkása, vagy a Duna-Fekete-tenger csatornát építő munkás. Azok a szavak, amelyek a hetilap fejlécét díszítik — „Tartós békéért, népi demokráciáért” — a munkástömegeknek a világ minden táján a legdrágábbak, mert legfontosabb vagyakozásaikat tartalmazzzák. Egy újság szerkesztősége számára semmiféle hasznosabb, mondotta, mint a közvetlen kapcsolat az olvasók tömegével. Kérjük, adják elő javaslataikat és segítsenek bíráló észrevételeikkel, hogy ez az értekezlet minél eredményesebb legyen.

Ezután számos munkás és ér-

telmiségi felszólaló mutatót rá arra a tanító és nevelő hatásra, amelyet a hetilap gyakorol a tömegekre. Javaslat hangzott el olyan csoportok alakítására, amelyek a „Tartós békéért, népi demokráciáért” cikkeket gondosan átanulmányozták és a legszelésebb körben terjesztik. A munkásfelfoglalók hangsúlyozták, hogy a Tájékoztató Iroda hetilapja, a marxista-leninista eszmékkel, a tömegek tudásá-

nak elmélyítésével felelősséget vállal a munkásosztály, mely így eredményesebben tud küzdeni a szocialista haladó eszmék teljes megvalósulásáért.

Egyik munkásfelfoglaló javasolta, hogy ilyen jellegű szerkesztőségi értekezletet — amelyen az olvasók tömegei is felszólalhatnak — a nagyobb üzemekben, gyárakban és közhivatalokban is rendezzenek.

Kádár János előadása a Politikai Akadémián

A Magyar Dolgozók Pártja Politikai Akadémiájának következő előadását április 27-én, csütörtökön, délután 6 órakor a Zeneművészeti Főiskola nagyteremében (Liszt Ferenc-tér 8. sz.) Kádár

János a Magyar Dolgozók Pártja főtitkárhelyettese belügyminiszter-pártja „A Párt és a tömegek kapcsolata a szocializmust építő népi demokráciában” címen.

Egyesítették a vidéki társadalombiztosítás szakorvosi ellátását

Az ország különböző részeiben működő társadalombiztosító intézetek eddig csak saját igényjogosultjaik szakorvosi ellátását biztosították. Különösen szembetűnő volt ez a viszonyosság a MAV BBI és a Posta BBI-nél, amelyeknek csak Budapestben, illetve Pécsen vannak renddelőintézetek és így az igényjogosultaknak Budapestre, vagy Pécsre kellett utazniuk, ha megfelelő szakorvosi ellátásban akartak részesülni.

A viszonyosság megszüntetésére a népjóléti minisztérium úgy intézkedett, hogy a jövőben az igényjogosultak, tekintet nélkül tagállamukra, a legközelebbi (OTI) rendelőintézetet vehetik igénybe.

A minisztérium emellett javította a szakorvosi ellátást is, mégpedig a MAV BBI körzetében Miskolcon, Szombathelyen és Szegeden főrendelőintézetet létesített és

hat kórház ambuláns rendelését kapcsolta be a szakorvosi ellátás keretébe.

SAKK

SZABÓ MEGSZEREZTE ELSŐ GYŐZELMÉT

Vasárnap meglepetés is volt a sakkvilágnak jellemtel versenyén. A svéd Ståhlborg győzelme számít ennek a szovjet nagymester Bronstein felé. Két mérkőzés a Flohr—Simzirov és a Lilienthal—Keresz döntetlenül végződött, míg a Boleszlavszki—Kotov és Najdorf—Szabó László mérkőzés függőben maradt. Hétfőn este döntetlen lett a játszma.

Hétfőn a függőjátzmákat bonyolították le. Szabó legyőzte Flohrt és ezzel megszerezte első győzelmét. Boleszlavszki Kotovot verte meg. A Bronstein—Kotov mérkőzés a Keresz—Najdorfhozak.

2 oldal

Dobrecen 1950 április 27.

A berlini csata

1945 április 24-én éjszaka fejeződött be Berlin körülzárása.

1945 tavaszán az első bjelorusz arcvonal csapatai sikeres offenzíva után, elérték az Oderát és a Neissét és megszállták a Balti-tengertől Schenkendorf városáig húzódó területét. Ugyanekkor az első ukrainai front csapatai is több irányból indították támadást. A fő támadócsapatok a Ravel Ribalko és Dimitrij Leljusenko tábornokok vezetése alatt álló tankegységek támadásait északnyugati irányban folytatják, azzal a céllal, hogy elérjék a potsdami területet, összeköttetést teremtsenek az első bjelorusz front csapataival és ezzel teljessé tegyék a Berlin védelmében résztvevő fasiszta csapatok bekerítését.

Április 24-e éjszakája — kilenc nappal az offenzíva kezdete után — a két front csapatai Potsdam térségében találkoztak. Legalább 200 ezer német katona került csapdába tisztjeivel együtt. Ugyanekkor a város déli negyedei felé törő szovjet csapatok kettévágták a bekerített ellenséges hadsereget.

A németek mindent elkövettek, hogy megakadályozzák a hadművelet keresztülvételét. Ütközet közben meg 12 friss hadoszlop vetettek be, amelyek részben az angol-amerikai frontszakaszról vonultak el. A szovjet előretörés lendülete azonban megműsította az ellenség terveit. Megindult a bekerített csapatok felszámolása — az elkeseredett küzdelem Berlin birtoklásáért. A várostól délkeletre húzódó erődírményekbe szorított ellenséges erők néhány hibaváló támadást kíséreltek meg, hogy szétlőrjék a körülmények vont vasgyűrűt. Április 30-ig ez a csoport is megsemmisült.

1945 április 24-én éjszaka fejeződött be Berlin körülzárása.

1945 tavaszán az első bjelorusz arcvonal csapatai sikeres offenzíva után, elérték az Oderát és a Neissét és megszállták a Balti-tengertől Schenkendorf városáig húzódó területét. Ugyanekkor az első ukrainai front csapatai is több irányból indították támadást. A fő támadócsapatok a Ravel Ribalko és Dimitrij Leljusenko tábornokok vezetése alatt álló tankegységek támadásait északnyugati irányban folytatják, azzal a céllal, hogy elérjék a potsdami területet, összeköttetést teremtsenek az első bjelorusz front csapataival és ezzel teljessé tegyék a Berlin védelmében résztvevő fasiszta csapatok bekerítését.

Április 24-e éjszakája — kilenc nappal az offenzíva kezdete után — a két front csapatai Potsdam térségében találkoztak. Legalább 200 ezer német katona került csapdába tisztjeivel együtt. Ugyanekkor a város déli negyedei felé törő szovjet csapatok kettévágták a bekerített ellenséges hadsereget.

A németek mindent elkövettek, hogy megakadályozzák a hadművelet keresztülvételét. Ütközet közben meg 12 friss hadoszlop vetettek be, amelyek részben az angol-amerikai frontszakaszról vonultak el. A szovjet előretörés lendülete azonban megműsította az ellenség terveit. Megindult a bekerített csapatok felszámolása — az elkeseredett küzdelem Berlin birtoklásáért. A várostól délkeletre húzódó erődírményekbe szorított ellenséges erők néhány hibaváló támadást kíséreltek meg, hogy szétlőrjék a körülmények vont vasgyűrűt. Április 30-ig ez a csoport is megsemmisült.

BALOGH MÁRIA

Vámospércsről a Szovjetunióba megy...

A községi iskola vörös zászlókkal és Sztálin generális szimusz képével díszített nagyteremben közel 200 főnyi dolgozó paraszt jelenlétében választották meg a vámospércsiek a Szovjetunióba induló parasztküldöttség tagját.

Kiss Károly, a megyebizottság kiküldötté nyitotta meg a küldöttség-választógyűlést, annak kihangsúlyozásával, hogy a vámospércsi dolgozó parasztok, megjelenésükkel is ki akarják fejezni a Szovjetunió iránti szeretetüket és hálájukat.

T. Nagy János, a DEFOSZ szervezet titkára rámutatott arra, hogy az öktóberi szocialista forradalom teremtette meg az előfeltételeket arra, hogy megszüntethetők Oroszországban a kizsákmányolás, s ennek következtében a dolgozó parasztság életszínvonala fokozatosan emelkedett. A Szovjetunió bebizonyította a mezőgazdasági termelésben is a szocialista állam felsőbbrendűségét a kapitalista országokkal szemben. De a Szovjetunió nemcsak a saját országának népeit segíti a jobb élethez. Segítségét nyújt a fiatal népi demokráciáknak, hogy azok is megerősíthessék a mezőgazdasági szektorokat, hogy a szovjet példa nyomán felépíthessék országukban a nagyüzemi gépesített szocialista mezőgazdaságot.

Elsősorban a legfontosabb előfeltételt hozta meg a Szovjetunió hős Vörös Hadserege számunkra, hogy fejlődhesünk: A szabadságot. Azután egyre többször adta tanujelét annak, hogy szívén viseli a kis népek ügyét, a fejlődés útján segítséget nyújt nekik. Erre volt példa az elmúlt esztendőben, amikor a Szovjetunió lehetővé tette egy népes parasztküldöttség tanulmányi utazását ország egész területén az állami gazdaságok, szovhozok, kolhozok életének és szervezetének megismerésére.

Tavaly még csak 80 tagú küldöttség utazhatott a Szovjetunióba. Az idén már 200 főnyi csoport vehet részt dolgozó parasztságnak köréből ezen az élményekben és tanulságokban gazdag utazáson. Vámospércs is küld a Szovjetunióba küldöttet. A választás Balogh Máriára esett aki az utóbbi időben a DEFOSZ szervezetben belül dolgozott és egyedül vállalta magára az egész hatalmas szervező munkát.

A beszéd után Kiss Károly megállapította, hogy Balogh Mária, akinek jelölése egyhangú örömet keltett meg fog győzödni arról, a hatalmas fejlődésről, melyet a Bolsevik Párt irányításával a Szovjetunió végbevitt. Ezekről a tapasztalatokról és tanulságokról kell majd számot adnia, hogy a többiek is fejlődhessenek és tanulhassanak a szovjet példából.

Ezután hozzászólások következtek. Kiss Sándor, Csiki István, Szűcs Ferenc, Sári László, Szűcs Gébor, Téglási Lajos, Varga Sándor, S. Konyári János szólottak hozzá és egyöntetűen megállapították, hogy Balogh Mária eddigi jó munkájával nemcsak a tagság bizalmát érdemelte ki, hanem valóban méltó arra, hogy a nagy tanulmányúton a vámospércsi dolgozó parasztságot képviselje a szocializmus országában.

Középparaszt a küldöttek között

Hajdúböszörményben is lelkes hangulatban választották meg a dolgozó parasztság Szovjetunióba küldendő jelöltjét. A választás Terdi Sándor középparasztra esett, aki eddigi jó munkájával bizonyította be, hogy méltó erre a magas kltüntetésre.

Hajdúdorogon Hancsák József 7 holdas kisparasztot tartották a legérdemesebbnek arra, hogy a hajdúdorogi dolgozó parasztságot képviselje a küldöttségben. Hancsák József a termelésben és a felvilágosító munkában végzett kiemelkedően jó munkát, ezenkívül a földművelészetben végzett tevékenysége is elismeréseméltóan kiváló.

Érdekes volt megfigyelni, milyen hatalmas érdeklődés kísérte a hajdúdorogi küldöttválasztást. Már

A hozzászólások elhangzottak. Balogh Mária kipirulva, megilletődve ment fel az emelvényre és egyszerű szavakkal mondott köszönetet a tagságnak, hogy őt jelölték erre a gyönyörű és megtisztelő feladatra betöltésére.

— Igérem mondotta, hogy az ott tapasztaltakat átadom dolgozó társaimnak és hazatérve még eredményesebben még jobban fogunk dolgozni együttesen a szocializmus építésében.

Püspökkladányban a dolgozó parasztság egyik megbecsült tagját, Klenczer József 13 holdas középparasztot választották a parasztküldöttségbe. A tavaszi munkát először végezte el a községben, emellett elől haladt a nevelő munkában is. Egyhangú lelkesedéssel álltak ki mellette és megígérték neki, hogy távollétében gondját viselik gazdaságának. Erre a munkára Barczai Sándor középparaszt vállalkozott, majd Faragó Sándor DEFOSZ titkár ígéretet tett arra, hogy a munkák idejében való elvégzésére a növényápolásra DEFOSZ brigádot szerveznek.

„Jobb munkánkkal a béke megvédésének éharcosaiává válunk”

Hatalmas visszhangra talált a „Megvédjük a békét” mozgalom országos tanácsának felhívása a magyar dolgozók milliói között.

A hét folyamán Debrecenben is megalkodtak a békevédelmi bizottságok. Magyarországon a dolgozó nép szeretett vezére, Rákosi Mátyás írta alá elsőnek a stockholmi konferencia határozatát s azóta nap, mint nap a dolgozók tízezrei tesznek aláírásukkal hitet a béke védelmére mellett.

A dohánygyárban izgatottan tárgyalják, hogy kiket válasszának az előkészítő bizottság tagjai közé.

— Dolgozónk legjobbjait küldjük a békevédelmi bizottságba, — mondja Bihari-Szabó László, — azokat, akik élén járnak a munkában, a bé-

kés termelőmunka hősei. A stockholmi konferencia a világ minden becületes dolgozóinak kívánságát fejezte ki. Mi, magyar dolgozók munkánkkal bizonyítjuk be, hogy méltók vagyunk arra a helyre, melyet a hatalmas Szovjetunió vezetői béketáborban elfoglaltak.

— Május elsejei felajánlómata még nagyobb lendülettel igyekszem teljesíteni — mondja határozottan Berta Péter lakatos, — mert tudom, hogy ezzel a béke védelmét erősítem. Tiszteben vagyunk azzal, hogy az élesedő osztályharc szakaszában kezünkben a munka a legerősebb fegyver, amellyel nemcsak ötéves tervünk sikeres, időelőtti befejezését biztosítjuk, hanem több és jobb munkánkkal a béke megvédésének éharcosaiává válunk.

Lelkes készülődés Debrecenben május elsejére

VAGONGYAR: A 8 tagú május elsejét előkészítő bizottság minden nap összejön és megtárgyalják az összes ötleteket, melyek a dolgozók részéről felmerülnek.

A felvonulás élén 4 méter ma-

gas Sztálin képet visznek, utána jön a zinekar, majd ötös sorokban az összes dolgozók.

Népi táncosok, gitárgyűltes s a baráti népek képviselőibe öltözött csoportok élénkítik a me-

gas Sztálin képet visznek, utána jön a zinekar, majd ötös sorokban az összes dolgozók. Népi táncosok, gitárgyűltes s a baráti népek képviselőibe öltözött csoportok élénkítik a me-

A béke erőinek jelképezésére másfél méteres földgömböt visznek a menetben, melyen a Szovjetunió és a népi demokráciák vörös színnel lesznek feltüntetve.

A dekorációs bizottság máris erős ütemben dolgozik a műhelyregleteket, irodákat és kultúrhelyiségeket.

A főkapuval szemben vörös drapériával emelt falat készítenek a népi demokráciák vezetőinek, Leninnek és Sztálinnak, valamint a baráti népi demokráciák vezetőinek képeivel. A falat estéknél reflektor fogja megvilágítani.

DOHANYGYAR: A gyár homlokzatára a Szovjetunió és Magyarország címere kerül. A festőműhelyben Lenin, Sztálin és Rákosi képei készülnek. A kultúrgárda, a táncosok, a dekorálók egymással versengenek, hogy mindegyik kifejezésre juttassák a nagy nap jelentőségét. A felvonulás részleteiről hiába érdeklődünk, homályba burkolódnak az illetékesek, annyit mégis megszöngnek, hogy a zászlóerdő és dzseparenek mellett a béke védelme is kifejezésre fog jutni a felvonulás során.

HAJDUSÁGI BÖRGYAR: Versenyre hívták a felvonulás és díszítés minél szebbé, tökéletesebbé tételére a Magasépítési NV-t, a dohánygyárat és Tancsics cipőgyárat.

Minden szabad percüket a felvonulás előkészítésére fordították a dolgozók. Elöl teherautó fog haladni a nemzetközi munkaosztály összefogását hirdető jelmondatokkal. Két zászlóvivő után ötös sorokban új munkaruhában vonulnak az üzem fizikai és értelmiségi, műszaki dolgozói. A gyár homlokzatára Lenin, Sztálin és Rákosi reflektorokkal megvilágított képei kerülnek.

DEBRECENI TEXTILMŰVEK: Jobbnál-jobb ötletekkel vannak tele a dolgozók, amelyek mind május elsejének méltó megünneplését szolgálják.

A kultúrceport különösen ki akar tenni magát, előképeket, villámtréfákat adnak elő az erdőn rendezett ünnepségen, ahol pörkölt vacsorát főznek a gyár dolgozó asszonyai.

3 oldal Debrecen 1950 április 25.

Pedagógusok, diákok és szülők nyilatkoznak a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének határozatáról

— Látnuk mi már régebb a hibákat, — mondja dr. Nábrádi Mihály a Révai gimnázium helyettes igazgatója — kinlódjunk a tankönyvekkel. Még ma sincs elegendő történelmi könyv a negyedik osztályban. A tanterv néha hetenként változott, egy alkalommal a legnagyobb megdöbbenéssel tapasztaltuk hogy a politikai gazdaságtan tanítását éppen akkor kellett abbahagyni mikor a politikai gazdaságtan könyv megjelent. Sokszor tettük egymásközt szöveget a helyzet tarthatatlanságát, átiratot, kérelmet intézünk az illetékes VKM hatóságokhoz, várunk a marxizmus-leninizmus megerősítését szolgáló útmutatásokat. Kaptunk is mi rendelet fölkérelget, de bizony azok nem tartalmaztak konkrét utasításokat, még nagyobb káosz okoztak, mint amilyen volt. Kérelmeket küldöttünk, melyekben tiltakoztunk az évközben való áthelyezések ellen. Megtörtént, hogy valamelyik idehelyezett tanár más iskolába nyert beosztást. A Magyar Dolgozók Pártjának kellett közbe-

lépni, hogy hangot adhassunk kívánásainknak. Mi nagy örömmel üdvözöltük ezért a határozatot, újabb bizonyítékát annak, hogy a köznevelés területén felvehetjük a harcot nyitlan a megbúvó reakció ellen és következetesen dolgozhatunk az emberibb életért, a kultúrális demokráciáért és a szocializmusért.

A TANKÖNYVEK CSAK KARÁCSONYKOR JELENTEK MEG

Dr. Kocogh Ákos gyakorlatnár-vezető a fejletlen intézkedésekről beszél.

— Olykor a negyedéves hallgatókat is beosztották gyakorlóknak, de a gyors végrehajtásról nem gondoskodtak, az intézkedések ügynevezett felelős szerveinekél keresztek egymást, torlódás, zűrzavar állt be, amit megcsináltak a diákok és a tanárjelöltek egyaránt. Ennek a kérdésnek elbűrokratizálása gyengítette a munkalendületet és hátrányára volt szocialista munkaversenyünk színvonal-emelésének.

A SZÜLŐK RÉGEN ÉSZRE-VETTÉK, HOGY GYERMEKEIK TUL VANNAK TERHELVE

— A Szülői Munkaközösségek értekezletein mindig mondtuk, hogy ne kívánjanak jó eredményt gyermekeiktől — mondja Kótsi Odóné — mert túl vannak terhelve tanulásal. Az I. gimnázium számtankönyve olyan nehéz szövegű, hogy felnőttek sem tudnak kiokosodni belőle. Voltak szülők, akik, a mi türelmetlen sürgétsünkre, hogy vizsgálják felül a tankönyveket, azt felelték, hogy illetékesek, ha kibocsátják a tankönyveket, akkor az jó is. Örömmel üdvözölöm a szülők nevében a Központi Vezetőség határozatát, mert ezzel jelentős mértékben csökkentik a lemorzsolódást.

MIÉRT MARADT KI AZ ISKOLÁBOL PAP ISTVÁN KABAI UJGAZDA FIA?

Gyenge, beesett mellű fiú, akinek múlt télen skarlát miatt hat hetet kellett az iskolából mulasztani. Elég jól tanult s az igazgató, mégis, mielőtt hazament a betegséget kipihienni bejelentette, hogy nem jön vissza a gimnáziumba. Szép, új házban laknak Papék, akiknek a demokrácia földet adott és kölesönt, hogy a régi szellem-

viskó helyett cseréptetős házat építsenek. A kölcsönt letörlesztették, Pistát meg, mert olyan jófejű beadták az iskolába. Dicsérték a tanárokat, hogy jóeszi, szorgalmas, mégis egyszerre csak itthon termett. Mi csináljanak a szülők, belenyugodtak. Nem kell mindenkinek tanult embernek lenni.

Miért maradtál ki az iskolából? — kérdezzük a fiút.

— Nem bírtam a tananyagot feloldozni. Kifáradtam, a magyar könyvet szeptember helyett karácsonykor kaptuk meg. Közben beteg is voltam, a diáktársaim nem bírtak olyan sebesen jegyezni, mint ahogy a tanárok diktáltak, elmaradtam a tanulásban, úgy gondoltam, nincs értelme, hogy tovább is járjak, ügysem bírom. Mikor elolvastam a Központi Vezetőség határozatát gondolkodni kezdtem, hogy íme a Magyar Dolgozók Pártjának gondja van a Pap Pistákra, tanulóinkat is megkönyviti a határozat. Jövöre visszamegyek és szorgalmasan fogok tanulni, hogy megbizonyítsam, nem pazarolja a MDP méltatlanokra a segítségét.

SENYTGYÖRGYI ANDRÁS HITOKTATÓ ATYA VISELT DOLGAI

A Révai gimnáziumban Szentgyörgyi András római, kath. hitoktató valóságos lelki terror alatt tartja a vallásórakon résztvevőket.

Az LC. osztályban pl. az 5 felbujtására a hittan órákon résztvevő fiúk eldugták azoknak a sapkáját, akik nem jelentkeztek vallás tanulásra. És mennyire nem feledkezik meg a jó atya a diákok neveléséről sem. Nagy Lajos IV. osztályú tanulónak demokráciellenes könyveket adott olvasni. Nézzük csak meg, milyen kérdések vannak benne?

„Miért éppen a proletáriátus, a „legelmaradottabb” osztály lesz a megváltó?”

Népi demokráciánk ötödik évében, egyenes úton haladva a szocializmus felé is lehetséges volt, hogy Szentgyörgyi atya így uszítson a munkásosztály és a MDP ellen.

A MDP Központi Vezetőségének határozata véget vet a klerikális reakció belölygésének is.

Vándorzászlót kapott a legjobb hajdú-bihari növénytermelő brigád

A tavaszi munkák során Hajdú-Bihar megyében az állami gazdaságok brigádjai közül a biharkeresztes „Komszomol” brigád járt az élen. Átlagban 180 százalékra dolgoztak a szántáiban vetésben és legutóbb a járti állami gazdaság gazdasági brigádjának felhívására az osztályoztak elsőnek a megyében. Ekkor alakították meg 200-as ifjúsági brigádjukat.

A Komszomol-brigád érdemelte meg a DEFOSZ Hajdú-bihari megyei vándorzászlóját, amelyet Pálóczi László megyei küldött adott át. Rámutatott arra, hogy a termelésben való helytállás mellett a Komszomol-brigád állandó és élénk mozgalmi és politikai munkát végez.

Vasúti Mihály brigádtag közölte, hogy ezután minden vasárnap rendezetesen találkoznak a megyei és politikai nevelőmunkát folytatók a nagyüzemi társaságalkodás előnyeiről és jelentőségéről.

Balogh József és Nagy Margit, az ifjúsági brigád tagjai hangszólyozták, hogy eddigi jó munkájuk-

kat annak köszönhetik, hogy a brigád tagjai állandóan fejlesztik tudásukat és különösen sokat tanulmányozzák a fejlett szovjet mezőgazdaságot. Ezért is sikerült megelőznie a Szikra ifjúsági brigádöt.

Az elmúlt napokban Farkas Sándor a Komszomol brigád tagja a borsókapálásban a Szovjetunióba tanult új módszerrel dolgozott. Két sor helyett egyszerre öt sor kapált meg és így 242 százalékos eredményt ért el. Munkamódszerét átadta dolgozó társainak is.

A Vörös selyem brigadzászlót Bónis Sándor brigádvezető vette át az ünnepségen és ígéretet tett arra, hogy a további jó munkájukat megtartják és jó munkamódszereiket átadják a többi brigádotknak is. A zászló kötelez — mondotta Bónis Sándor, nem akarjuk, hogy valaki is azt mondja elbízott magunkat, vagy kevesebbet dolgozva eddigi dicsőségünkben élünk. Az eddigienél is jobb munka tesz méltókká bennünket a kltüntetésre.

Rövidesen megjelenik Sztálin összegyűjtött műveinek 3. kötet

A Szikra könyvkiadó a múlt héten kezdte meg Sztálin 16 kötetben összegyűjtött műveinek magyar nyelvű kiadását, Sztálin összegyűjtött műveiből eddig két kötet jelent meg a magyar nyelven, a

Szikra könyvkiadó a napokban becsátja újjára a 3. kötetet, Az új kötet Sztálinnak, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom előkészítő időszakában írott jobb műveit tartalmazza.

Lenin összes művei magyar nyelven

Most emlékeztek meg a világ dolgozói Lenin születésének 80. évfordulójáról. Lenin történelmi jelentőségű klasszikus műveivel kapta meg dolgozó néptünk azt a fegyvert, amely számára nagy távlatban és a közvetlen teendők terén egyaránt a leghatalmasabb segítséget nyújtja.

Művei a mai napig magyar nyelven 1,254.400 példányban jelentek meg. Huszonegy magyar nyelvű Lenin-könyv nagyobb részt több kiadást ért el. Így például: „Az imperializmus, mint a kapitalizmus legfelsőbb foka” című munkája három kiadásban, más 11 műve két-két kiadásban jelent meg.

A legnagyobb példányszámot a „Válogatott Művek” két kötet érte el, egyenként 100—100.000 példányban. A legtöbb megjelent, tárgykörök szerint csoportosított gyűjteményes Lenin-kötetek közül kiemelkedik az irodalomról szóló gyűjtemény, amely kulturális életünk döntő kérdéseinek megoldásában nyújt felbecsülhetetlen segítséget. Lenin halálának 26. évfordulójára jelent meg Leninnek „A kapitalizmus fejlődése Oroszországban” című klasszikus műve, amely szintén hatalmas elméleti útmutatást nyújt számunkra.

A közeljövőben három nagyobb gyűjtemény jelenik meg Lenin és Sztálin műveiből, amelyek mindegyike különösen időszerű. Az egyik Lenin és Sztálin legfontosabb írásait tartalmazza a „Part és pártépítésről”, a másik gyűjtemény Lenin—Sztálin: „A munkáról”. A magyar ifjúság egységesítő kongresszusára pe-

dig Lenin—Sztálin „Az ifjúságról” címmel az ifjúsági kérdésekkel kapcsolatos műveket tartalmazó kötet jelenik meg.

E három jelentős művön kívül ugyancsak a közeljövőben adja ki a Szikra Lenin fontos művét: „A szociáldemokrácia agrárprogramja az 1905—1907-es első orosz forradalomban” és még ebben az évben kötetes gyűjtemény jelenik meg Lenin: agrárparaszti-kérdésről” címmel. Ez a gyűjtemény mezőgazdaságunk szocialista átalakításának soronlevő feladatai szempontjából különösen nagyjelentőségű.

Végül a Szikra még ebben az évben megkezdte Lenin 40 kötetben megjelent összes művei magyar nyelvű kiadását. Ebben az évben az első kötet jelenik meg:

NYIKOLAJ ASZÉJEV:

Május esillagai

Májusban tündöklő napok gazdag pompáját láthatod,
Sugár ösöntik, árja ringó,
szirmát pattantja már a bimbó,
s mélyen gyöngéd hűvel pihog hazám, hű, dobbanó szíved.

Tekints a szép, új hárszorokra;
képed kitarul, drága Moszkva,
megfjodott, megújodott,
mint büszke, nagy szovjetthonod!
Nagyobb, erősebb, figyeled?
Üzennek lombos ligetek,
esemetejét küld zöid csalit,
hogy feldiszhitse útjaid.

Nézd, arca friss a fiatalnak,
két nem gyötrőnek bős hatalmak,
s ha riasztják is csontkezek —
megsem hajít terdet senkinek!
Tekintetük első virít,
nézd benne újult éved.
Néz, nő az ország, lép, halad
szikrázó esillagfény alatt:
s csillagjai közt csillog a harc s munka hősi esillag!

Lenin sírjára nézz oda, —
a dolgozó nép támasza,
a csókos zászlók közt a fény,
időnek fénye és remény.
S a nagy tribünön áll, aki
évek, napok hullámai,
aranyló győzelmi tüzek
között dicső úton vezet.

Felavatták a tiszakeszi szivattyutelepet

Szombaton délelőtt ünnepélyesen felavatták a tiszakeszi kertős műkődésű szivattyutelepet, amely a hortobágyi pusztát látja el öntözővízzel. Az ünnepségen résztvett Bebris Lajos közlekedés- és postaügyi miniszter, Erdel Ferenc földművelésügyi miniszter is.

A szivattyutelep kertős működésű: öntözővizet szállít a Horto-

bágyban, őszől tavaszig pedig a környék belvizét, levezezi a Tiszába, vagy az öntözőcsatornába.

A tiszakeszi szivattyú lehetővé teszi hogy a Hortobágyot fejlett mezőgazdasági nagyüzemmé építsük ki.

Az ünnepségen Bebris Lajos és Erdel Ferenc mondott beszédet.

Kiosztották a SZOT József Attila-pályázatának pályadíjait

Ünnepélyes keretek között hirdették ki szombaton délután a Szaktanács kulturtermében a SZOT József Attila-pályázat eredményét. A Húsipari Dolgozók Énekkara Alexandrov „Jubileumi induló”-jával és Novikov „Szállj te büszke ének c. dallal vezette be az ünnepélyt. Utána Apró Antal, a SZOT főtitkára mondott beszédet hangsúlyozva, hogy fiatal tehetségek egész sora jelentkezett igéretes munkákkal, a pályázat eredménye azzal biztat, hogy nálunk kezében a toll is fegyver lett, amellyel a szocializmust építjük. Ezután kiosztotta a pályadíjakat. A regénypályázat első díját nem adták ki, a második díjat megosztották mégpedig Fülöp János „Örvény” és Egri Irén „A gyár felébred” című pályamunkái között. (5—5000 forint.) A harmadik, 3000 forintos díjat

Solymár József „Vizmosásban” c. kisregénye nyerte. Ugy Fülöp János, mint Solymár József fiatal emberek 21 évesek. Dicséretben és 1000—1000 forint jutalmazásban részesültek Szabó Sándor „Kis Kovácsok elindulnak” c. regénye és Kis Jánosné Kiripolszki Rozália „Egy falu szülei” című pályaműve.

Az ifjúsági regény első díját nem osztották ki. A második díjat ketten nyerték: Acs Károly „Sólymok szabadulása” és Geréb László „Vasasok” című művei (2500—2500 forint.) Dr Somogyi Lászlóné „Marika” című regénye 1500 forint.

A színdarabok közül Soós Magda „Földek gépek, emberek” c. drámája és Iványi Andor „A mi gyárunk” című színműve részesült dicséretben és 1000 forint jutalomban.

Május 1. azon a földön, melyet átalakított a munka

Május 1-én a szovjet nép a kommunizmus megteremtője építője, jogos büszkeséggel tekint végig azokon a csodálatos változásokon, amelyeket szabad, teremtő munkája vitt véghez.

A Kommunista Pártja, Lenin és Sztálin lelkesítették és lelkesítik a szovjet népet teremtő munkára. A szovjet nép munkájának célja a haza nemzeti vagyonának növelése hatalmának erősítése, a dolgozók életszínvonalának emelése. Ez emberek minden erejükkel a terv megvalósítására törekvő emberek és az ország napról-napra gazdagabb, erősebb lesz, az emberek egyre jobban élnek.

A háború befejezése óta mindössze öt évtized telt el. Ezalatt

rendkívül dolgok mentek végbe a Szovjetunióban. A hipersták által teremtett területeken az épitőipar és mezőgazdaság nemcsak elérte a háborúelőtti színvonalat, de túl is szárnyalta. A történelem még nem látott olyan pusztítást, amelyet ez a háború okozott, de a történelem nem látja még az újjáépítésnek olyan ütemét sem, amit a szovjet emberek produkáltak.

Különösen élesen szembetűnik a szovjet emberek munkájának átalakító ereje a szovjet ország földjein. A falvak képe átalakult, s ami a legfőbb, tovább is szüntelenül átalakulban van. A Szovjetunióban meggyökeresedett kolhozrendszer a világon először nyitotta meg a mezőgazdaságban a

tudomány és technika valamennyi vívmányainak alkalmazása előtt az utat.

Nem csupán arról van szó, hogy a Szovjetunió földjein már nem primitív cékek dolgoznak, hanem gépek; arról van szó, hogy a gépeket is állandóan tökéletesítik. Még nem is olyan régen a szovjet emberek azzal büszkélkedhettek, hogy a földjükön megtermő gabonát traktorok vontatja kombájnok aradják le. De most már azzal büszkélkednek, hogy tömegesen gyártják az öshajtású kombájnokot, amelyek sokkal gyorsabban dolgoznak, mint az eddigi használtak. És a traktorokat is egyre újabb és újabb, fejlettebb traktorok váltják fel.

De más képe tárnak előttünk a földek is.

120 millió hektáros területen, amely több európai állam összességét terjedelmű felét meg, megalkult a természetjártalaktás sztálini terve.

Forradalmi változás ment végbe a művelhető területek kiszélesítése terén is. Még nem is olyan régen csak Oroszország legdélebbi részében, Közép-Azsiában és a Kaukázuson túl termett gyapot, de ma már Ukrajnában, a Krim-félszigeten és Moldvában is láthatunk gyapotföldeket. Az erdők között büzföldek aranyának azokon a területeken, ahol azelőtt nem is merték volna elképzelni, hogy a föld a mezőgazdasági termelésre alkalmas.

Bárhová nézünk is a szovjet földön, mindenütt a termékeny alkotó munka eredményeit látjuk. A felszabadult nép átalakítja a világot.

A kommunizmus építő Szovjetunióban mindenütt a teremtő munka láza ég. Mindenütt a béke, szabad munka sikerét láthatjuk, amely újjávarázsolja a földet és az embereknek békét és boldogságot hoz.

(N. Mihajlov, Sztálin-díjas író cikkeiből.)

Az egész emberiség ügye

célból, hogy biztosítsák a rendszabály megvalósítását.

Ugy véljük, hogy az a kormány, amely elsokent alkalmazza az atomfegyvert valamelyik országgal szemben, bünt követ el az emberiség ellen és háborús bűnösnek tekintendő.

Svédországban folyt le az értekezlet, abban az országban, amelyet elkerül a két világháború minden szörnyűsége. Ez a békeszerető, szorgalmas ország rónult szemléli a háború híveinek készülődéseit. A féltelen árnyként telepszik a városokra. Az amerikai katonai támaszpontok közelsége, egyes újságok rémhírei, a sajtóságok amerikai „segély”, amely főképpen az amerikai uralom kiszélesítésében nyilvánul meg, — mindez felettébb idegesíti a svédeket.

Legszívesebben a fűnél is alacsonyabbak és a csukánál is csendesebbek szeretnének lenni, hogy észre se vegyék őket és ennek következtében sérthetetlen maradjanak. Az egyszerű svédek zavara és passzívítása emlékeztet egyes más országok millió és millió emberének hangulatára.

A szovjet emberek, a népi demokráciák népei, Olaszország és Franciaország népei, a nyugat-európai országok haladó értel-

misége, Amerika legkiválóbb emberei, átérzik felelősségüket a béke megvédése ügyében. De igen sokan csak vágnak a békére, még nem fogták fel — ahogy a svédek sem —, hogy azt a totális háborút, amelyre az amerikai atomszarok készülnek, csak úgy lehet kivédeni, ha a világ minden népe közös erőfeszítéssel hárítja el a szörnyű veszedelmet.

A burzsoá sajtó, amelynek lelkiismeretét néhány ember egy köteg részvénytől vásárolta meg hosszú idő óta azt beszéli be olvasóinak, hogy a harmadik világháború elkerülhetetlen. Ezek az újságok igyekeznek elleplezni a béke hívei szervezkedésének jellegét, vagy elhallgatják a Békabizottság ülésének munkáját, vagy pedig úgy állítják be, mint a „kommunista összeesküvők gyülekezését”. Ezzel akarják zavarba hozni a nyugati országok embereit. Bizonyítják, hogy a béke híveinek mozgalma nem más, mint valami álcázott kommunista mozgalom.

Pedig napról-napra világosabbá válik, hogy a békeharca a legkülönbözőbb osztályokba tartozó, különböző világnézetet és hitet valló embereket egyesít, kétségtelen, hogy a béke híveinek szervezkedésében a legnagyobb szerepet a kommunisták

játszák; nincs ebben semmi titkos szándék. A kommunisták képezik a munkásoszály élcsapatát, amelynek mindennél drágább a haza, a szabadság, gyermekeik boldogsága.

Igy volt ez a fasizmus elleni harc ellenállási mozgalmaiban is, amikor senkinek sem jutott eszébe, hogy pártstatisztikát készítsen az ellenállási mozgalomról. Pedig a felszabadulásért harcoló kommunisták mellett akkor ott álltak a becsületes katolikusok és számos egyszerű becsületes szociáldemokrata, akik a szabadságot akarták, Akkor, most miért sorolják a „Kommunista képviselőkhöz” a római katolikus egyház kiváló fiát, Boulrier abbát, Andicót kanadai misszionáriust és a szocialista Nennit?

Nem másért, mint hogy a harmadik világháborúra készülő klikk igyekszik elleplezni, hogy bűnös üzérkedések mellett nemcsak a kommunisták keltek fel, hanem minden világnézet, minden vallás és minden faj száz és százmilliói hogy a mozgalom mindenütt országos méreteket öltött. Arról van szó: hogyan szilárdítsuk meg a békét és hogyan kényszerítsük megállásra a bűnösöket, mielőtt elkövetnék szörnyű bűnüket.

(Hja Ehrenburg cikkeiből.)

Nem lehet eléggé hangsúlyozni a Béke Hívei Állandó Bizottsága III. ülésének jelentőségét. A földkerekség minden lakója érzi a háború fenyegető veszélyét és az egyszerű emberek harca ez ellen a szörnyű veszély ellen páratlan merethez oltott. Amerika felelőtlen kúpecsi megsokszorozták a háborús készülődést; egyre cinikusabbak beszédeik, kijelentéseik és deklarációik. Az atombomba és szuperbomba a tengerentúli sajtó állandó tárgya; a hajók már megkezdtek a hadianyagszállítást Amerikából Európába és amikor a francia és olasz dokkmunkások nem hajlandók kirakni ezt a szállítmányt, a gyújtogatók véres terrorhoz folyamodnak. Riadtság, izgalom és elégedetlenség az emberek százmillióinak mindennapos kenyeré.

Ha a Béke Bizottságának ülése csak a szónokok beszédeiben merült volna ki, még a legfontosabb az a néma perc volt, amelyben az ülés résztvevői felelősségük teljes tudatában aláírták a rövid határozatot népek nevében:

„Követeljük feltétlenül a szovjet atomfegyvernek, amely az emberek tömeges megsemmisítésének szörnyű fegyvere.

Követeljük szigorú nemzetközi ellenőrzés létesítését abból

